

Rapport Gemeentelijke Ombudsman

Geen parkeerpas voor gehandicapte bewoonster

Gemeente Amsterdam
Stadsdeel West

4 november 2010
RAI050970

Samenvatting

Een gehandicapte inwoner van stadsdeel West krijgt een voor haar passende huurwoning in het nieuwbouwcomplex 'Kop van Diemen' in het stadsdeel. De parkeergarage in het complex bestaat uit twee delen: een deel van de woningcorporatie waar bewoners een plaats kunnen huren en een deel van het stadsdeel voor andere bewoners van het stadsdeel met een parkeervergunning. Deze krijgen hiervoor een toegangspas. De vrouw heeft een gehandicaptenparkeervergunning. Daarmee kan ze wél gratis op straat, maar niet in de garage van het stadsdeel parkeren. Ze kan weliswaar tegen een gereduceerd tarief een parkeerplaats in het complex van de woningcorporatie huren, maar de huurprijs is voor haar te hoog. Daarom vraagt de vrouw het stadsdeel om toegang tot de garage van het stadsdeel. Het stadsdeel weigert dit omdat alle bewoners van het complex van een parkeervergunning zijn uitgesloten. De vrouw vindt dat het stadsdeel onvoldoende rekening houdt met haar situatie en dient een klacht in bij de ombudsman. De ombudsman is het met haar eens.

Bewoners die in staat zijn in hun wooncomplex een parkeerplaats te huren of kopen komen als regel niet in aanmerking voor een parkeervergunning op straat. Uit onderzoek van de ombudsman blijkt dat het stadsdeel ervan uit gaat dat houders van een gehandicaptenparkeerkaart geen gebruik willen maken van de garage, omdat deze te ver weg van hun bestemming ligt. Wel staat vast dat het stadsdeel de parkeerlaag in het complex van de vrouw heeft gecreëerd ter compensatie voor weggevalen plaatsen op straat die voorheen ook beschikbaar waren voor gehandicapten.

Gezien het feit dat parkeren in Amsterdam gratis is voor houders van een gehandicaptenparkeerkaart en het stadsdeel weggehaalde parkeerplaatsen op straat compenseert met nieuwe plaatsen in de garage van het complex waar de vrouw woont, heeft het stadsdeel met het uitsluiten de vrouw van het garagedeel een verkeerde weging van belangen gemaakt. Dit geeft de ombudsman aanleiding aan zijn rapport een aanbeveling te verbinden.

Oordeel

Het stadsdeel heeft in strijd met het redelijkheidsvereiste gehandeld.

Aanbeveling

De ombudsman verzoekt de portefeuillehouder parkeren te bevorderen dat alsnog de hardheidsclausule toe te passen ten opzichte van verzoekster en te bezien of andere bewoners van het complex 'Kop van Diemen' hiervoor ook in aanmerking komen.

Verzoek

Het verzoek tot onderzoek is op 13 november 2009 schriftelijk ingediend en betreft *gemeente Amsterdam, stadsdeel West*.

Bevindingen

aanleiding

Verzoekster heeft Multiple sclerose (MS) en wil met een medische indicatie van de Dienst Wonen verhuizen naar een voor haar passende huurwoning in het nieuwbouwproject 'Kop van Diemen' aan de Van Diemenstraat in stadsdeel West. Vanwege haar ziekte is verzoekster afhankelijk van een auto, die haar echtgenoot bestuurt. Onder het complex bevindt zich een parkeergarage, die uit twee delen bestaat. De woningbouwvereniging bezit één deel: het bewonersdeel. De plaatsen in dit deel zijn te koop/te huur en bestemd voor de bewoners van het complex. Het andere deel, het vergunninghoudersdeel, is van het stadsdeel en bestemd voor vergunninghouders van het stadsdeel. Het stadsdeel creëert deze plaatsen, omdat er door de herinrichting van de openbare ruimte parkeerplekken op straat verdwijnen. Door ondergrondse parkeergarages te bouwen compenseert het stadsdeel de parkeerplaatsen 1-op-1¹.

Omdat verzoekster een parkeerplaats in het bewonersdeel kan kopen of huren, komt zij niet in aanmerking voor een parkeervergunning. De huur van een parkeerplaats in het bewonersdeel is € 80,- per maand. Houders van een bewonersvergunning betalen € 15,70 per maand aan het stadsdeel. De huurprijs voor de garageplaats is voor verzoekster te hoog. Zij vraagt het stadsdeel om haar de vergunning te laten behouden. Het stadsdeel laat weten dat het niet mogelijk is.

nadere ontwikkelingen

Medio november 2009 krijgt verzoekster een Europese gehandicaptenparkeerkaart (gpk) voor passagier. Met deze gehandicaptenparkeerkaart heeft zij het recht om gratis in Amsterdam te parkeren op algemene gehandicaptenparkeerplaatsen en fiscale parkeerplaatsen². (Dit laatste is alleen mogelijk als de kaart -eveneens gratis- wordt omgezet in een 'digitale parkeervergunning voor gehandicapten'). Verzoekster mag daarmee echter niet in deze parkeergarage parkeren. Zij kan zich hierin niet vinden en wendt zich tot de ombudsman.

klachtomschrijving

Het onderzoek van de ombudsman richt zich op:

- Het uitsluiten van een gehandicapte bewoonster van het gebruik van de parkeerlaag van de gemeente in het complex 'Kop van Diemen'.

reactie van stadsdeel West

intrekken bewonersvergunning

Het stadsdeel is zich bewust van de bijzondere situatie waarin verzoekster zich bevindt, maar kan verzoekster niet de bewonersvergunning laten behouden. Bewoners en gebruikers van alle

¹ Parkeerkatern 2009 Stadsdeel Westerpark

Notitie parkeergarages openstellen voor vergunninghouders

² Dit zijn parkeerplaatsen waar parkeergeld betaald moet worden.

nieuwbouwadressen in het complex komen niet in aanmerking voor een bewoners- of bedrijfsvergunning. Het dagelijks bestuur heeft dit besloten op 29 mei 2007³. Een Europese gehandicaptenkaart geeft recht op een zogenaamde gehandicapten-parkeervergunning. Met deze gehandicaptenparkeervergunning kan overal in Amsterdam gratis geparkeerd worden. Normaal gesproken kan men dan ook een bewonersvergunning aanhouden maar in verband met de expliciete uitsluiting hiervan is dit niet mogelijk. Voor deze nieuwbouw is namelijk een aparte bewonerslaag in de parkeergarage gebouwd met voldoende parkeerplaatsen. Ook voor de aangepaste woningen zijn op deze laag parkeerplaatsen beschikbaar. Voor wat betreft de extra parkeerlaag van het stadsdeel voor vergunninghouders kan worden opgemerkt dat deze alleen is opengesteld voor houders van een bewoner- en bedrijfsvergunning uit de buurt.

hardheidsclausule

De Parkeerverordening biedt via een hardheidsclausule⁴ de ruimte af te wijken van bestaande regels. Op grond hiervan zou van het besluit om het adres van verzoekster uit te sluiten van een bewonersvergunning kunnen worden afgeweken. Er is niet overwogen om de hardheidsclausule in deze situatie toe te passen. Het gaat immers om omstandigheden die ten tijde van het uitsluiten van alle adressen van de nieuwbouw bekend waren. Bekend was ook, alhoewel verzoekster destijds nog geen verzoek om een gehandicaptenparkeerkaart had gedaan, dat gehandicapten in bezit van een gehandicaptenparkeerkaart altijd in aanmerking komen voor een gratis gehandicaptenvergunning waarmee in geheel Amsterdam op straat geparkeerd kan worden. Volgens het stadsdeel is er dus geen sprake van een probleem. Verzoekster kan op straat parkeren.

Bovendien is het zo dat er een goed toegankelijke garageplaats tegen een gereduceerd tarief nabij de nieuwbouwwoning door de verhuurder beschikbaar wordt gesteld. Het dagelijks bestuur heeft hierbij in aanmerking genomen dat een garageplaats voor huurders van uitgesloten adressen duurder zou zijn dan een vergunning om op straat te parkeren.

parkeerlaag van het stadsdeel

De deelraad van Westerpark heeft op 18 september 2007 besloten dat de parkeerlaag van het stadsdeel in garage Kop van Diemen wordt opengesteld voor vergunninghouders uit de Zeeheldenbuurt. Deze krijgen hiervoor een speciale garagepas.

Houders van gehandicaptenparkeerkaarten komen niet in aanmerking voor een garagepas. Het stadsdeel gaat er hierbij in beginsel van uit dat houders van gehandicaptenparkeerkaarten uit de buurt niet in aanmerking willen komen voor toegang tot de garage. De garage ligt immers altijd op een zekere loopafstand verwijderd van het vergunningadres. Voor gehandicapten is het dan niet praktisch de auto te parkeren in een verderaf gelegen garage. Dat gebeurt meestal in de buurt nabij het woonadres. Het zou wellicht kunnen voorkomen dat sommige gehandicaptenvergunninghouders wel in aanmerking willen komen voor een garagepas. Indien er passen over zijn, kan het stadsdeel overwegen de resterende passen aan te bieden aan gehandicaptenvergunninghouders. Hierbij moet wel in ogenschouw worden genomen dat de woningcorporatie voor veel geld investeert in goed toegankelijke garageplaatsen voor gehandicapten nabij de woning in het complex. Het stadsdeel zou vervolgens aan diezelfde gehandicapten de gelegenheid bieden te parkeren op zijn, weliswaar minder goed toegankelijke, parkeerlaag in hetzelfde complex.

³ Uitwerkingsbesluit betaald parkeren stadsdeel Westerpark 2007

⁴ Art. 40 Parkeerverordening: Burgemeester en Wethouder zijn bevoegd, in gevallen waarin de toepassing van deze verordening naar hun oordeel tot een bijzondere hardheid leidt, ten gunste van de aanvrager af te wijken van het bepaalde in de verordening.

Vanuit veiligheidsoverwegingen is het onmogelijk met de lift vanuit het woongedeelte naar de parkeergarage van het stadsdeel te komen.

huurprijs garage

Het feit dat de parkeerplaats die de woningcorporatie verhuurt voor verzoekster te duur is, is een zaak van de corporatie zelf. Hoewel het gevraagde tarief gangbaar is voor sociale huurwoningen heeft het stadsdeel wel een keer aan de woningcorporatie verzocht het tarief te verlagen. Het antwoord was dat het een reeds sterk gereduceerd bedrag betrof.

reacties op bevindingen

Het resultaat van het onderzoek is als verslag van bevindingen naar verzoekster en het stadsdeel gestuurd teneinde een nadere reactie mogelijk te maken. Hierbij heeft de ombudsman nadere vragen aan het stadsdeel voorgelegd, welke het stadsdeel heeft beantwoord. Verzoeker heeft geen reactie van feitelijke aard op de bevindingen gegeven. De ombudsman heeft zijn bevindingen waar nodig aan de nadere reactie van het stadsdeel aangepast.

Beoordeling

De ombudsman beoordeelt of het bestuursorgaan zich in de door hem onderzochte aangelegenheid behoorlijk heeft gedragen⁵.

Behoorlijkheidsvereisten

Indien naar het oordeel van de ombudsman de gedraging niet behoorlijk is, vermeldt hij in het rapport welk vereiste van behoorlijkheid is geschonden⁶. In dit onderzoek toetst hij de gedragingen aan het vereiste van redelijkheid.

Overwegingen

Het redelijkheidsvereiste houdt in dat een bestuursorgaan bij elk handelen (rechtshandelingen en feitelijke handelingen) alle relevante feiten en omstandigheden tegen elkaar afweegt. De uitkomst van die belangenafweging mag niet onredelijk zijn. Dit brengt met zich mee dat het bestuursorgaan een individueel belang van een burger onder omstandigheden mag laten prevaleren boven een algemeen belang.

Het stadsdeel volgt voor wat betreft het uitsluiten van bewoners voor een parkeervergunning op straat het algemene beleid. Op grond hiervan komen bewoners die in staat zijn een parkeerplaats bij hun woning te huren of te kopen niet in aanmerking voor een parkeervergunning op straat. Het bijzondere aan deze situatie is dat het stadsdeel aan zijn inwoners aanvullend passen uitdeelt die een exclusief recht geven tot toegang tot een door het stadsdeel beheerde parkeerlaag in het complex 'Kop van Diemen'. Bewoners van het complex zelf komen hiervoor niet in aanmerking. Bewoners (en anderen) die in het bezit zijn van een Europese gehandicaptenparkeerkaart zijn in

⁵ artikel 9:27 lid 1 Algemene wet bestuursrecht

⁶ artikel 9:36 lid 2 Algemene wet bestuursrecht

het algemeen gerechtigd op alle door het stadsdeel gecreëerde plaatsen te parkeren, mits zij ook een digitale gehandicaptenparkeerkaart hebben aangevraagd.

In deze bijzondere situatie sluit het stadsdeel gehandicapte bewoners van het complex 'Kop van Diemen', zoals verzoekster, uit van het gebruik van de parkeerlaag van het stadsdeel, zodat zij zijn aangewezen op het parkeren op straat. Het aantal plaatsen hier is juist verminderd vanwege de gemeentelijke parkeerlaag onder het complex.

Dit wringt en doet onvoldoende recht aan de belangen van deze bewoners en van verzoekster in het bijzonder. In het algemeen plaatst het beleid van het stadsdeel de bewoners van het complex in een bijzondere positie ten opzichte van de buurtgenoten. Deze laatste komen in aanmerking voor een pas die toegang geeft tot de parkeerlaag van het stadsdeel. De bewoners zijn verplicht zelf een parkeerplaats te kopen of huren. Deze situatie komt echter overeen met het staande beleid in dit stadsdeel en overige stadsdelen en is de uitkomst van de bestuurlijke keuzes die zijn gemaakt.

In deze situatie behouden gehandicapte bewoners echter hun bijzondere positie op grond van de verleende Europese gehandicaptenparkeerkaart in combinatie met de digitale kaart. Dat wil zeggen dat zij op alle overige parkeerplaatsen in de stad gratis kunnen parkeren. In de situatie van de 'Kop van Diemen' wordt de gehandicapte bewoners van het complex, zoals verzoekster, de voor hen meest comfortabele oplossing onthouden: te weten toegang tot de parkeerlaag van het stadsdeel met een toegangspas.

Dit raakt ook de overige gehandicapte buurtbewoners. Maar hier lijkt het stadsdeel bereid hen tegemoet te komen, mits er voldoende passen overblijven. Het stadsdeel gaat er overigens ten onrechte vanuit dat deze gelet op de afstand tot hun woning hierbij geen belang zullen hebben. Het miskent hierbij echter dat, zoals ook bij verzoekster het geval is, anderen gerechtigd zijn een auto te besturen ten behoeve van een gehandicapte persoon.

Verzoekster staat dus op straat met haar auto of is verplicht tegen betaling een garageplek van de woningcorporatie te huren. Hiermee is zij in een uitzonderingspositie gebracht ten opzichte van andere Europese gehandicaptenparkeerkaarthouders.

Het stadsdeel heeft ervan afgezien de hardheidsclausule uit de Parkeerverordening in haar situatie toe te passen, omdat deze omstandigheden aan haar tevoren bekend waren. Wat daarvan zij, dit standpunt miskent dat zij pas in een later stadium een gehandicaptenparkeerkaart heeft gekregen en doet ook overigens geen recht aan de hiervoor genoemde omstandigheden.

Door dit na te laten heeft het stadsdeel in strijd met het voornoemde vereiste van redelijkheid gehandeld.

Dit vormt aanleiding voor de ombudsman een aanbeveling aan zijn rapport te verbinden.

Oordeel

Het stadsdeel heeft in strijd met het redelijkheidsvereiste gehandeld.

Aanbeveling

De ombudsman verzoekt de portefeuillehouder parkeren te bevorderen dat alsnog de hardheidsclausule toe te passen ten opzichte van verzoekster en te bezien of andere bewoners van het complex 'Kop van Diemen' hiervoor ook in aanmerking komen.